

«Taryhyň iň uly syýasy aldawçylygy!»

Category: Kitapcy, Publisistika

написано kitapcy | 23 январа, 2025

"Taryhyň iň uly syýasy aldawçylygy!" «TARYHYŇ IŇ ULY SYÝASY
ALDAWÇYLYGY!»

«Washington Times» gazetiniň 2020-nji ýylyň 28-nji aprelindäki sanynda çap edilen Çeryl K.Çamleýiň makalasynda «Täze çykan koronawirusyň bardygy hakykat, emma wagtyň geçmegi bilen bu işiň aňyrsynda taryhyň iň uly syýasy aldawçylygydygynyň ýatandygy orta çykar» diýildi.

Makalada umuman alanda şu pikir öňe sürüldi:

«Epidemiýa boýunça amerikanlary öýe we jahana gabap saklajak maglumatlar ýok. Karantin çäresini yglan edenler mart aýynda ABŞ-da 100-250 müň aralykda adam öljegini çaklaýardy. Olar bu çaklamalary kompýuter hasaplamalaryna esaslandyryp aýdýardylar. Emma saglyk ulgamynyň ýolbaşçysy Fauji «Kompýuter hasaplamalary hemişe gümürtikdir» diýip, meselä nokat goýdy, nokat goýmasyna goýdy welin, köpçülik munuň bilen gorkuzyldy. Başga bir tarapdan ABŞ-de koronawirusdan ölenleriň 56 müňe golaýlandygy aýdylýar. Bu görkezijileriňem ne tutarygy bar, ne ynandyryjylygy. Hökümet hassahanalara hepdeleriň dowamynda bolmagyna garaşyl koronawirus näsaglaryny ýerleşdirmek üçin «beýleki bejergilerdir operasiýalary togtadyň» diýip görkezme berdi. Şeýdinem baýry hassahanalara gelip duran girdejileri kesdi. Kongres koronawirus näsaglaryny bejermek üçin millionlarça dollar bölüp bermek hakyndaky ýörite karary kabul etdi.

Şeýlelikde, öňem ýalňyşlykdan doly koronawirus görkezihilerine ýene bir ýalňyşlyk goşuldy. Her ölümi koronawirusdan ölen diýip hasaba almaga başladylar. Çünki sistema kowid bejergisini maliýeleşdirýär. Üstesine öýe gabalan adamlaryň gorkudan we hereketsizlikden ýaña immunitet goragy-da nola direýär. Lukmanlara aradan çykanlaryň ölüm delilnamalaryny

ýazanlarynda «COVID» diýip ýazmaklary üçin basyş edilýär. ABŞ-nyň häzirem daşara ýapyk modelde bolmagynyň sebäbi-de syýasy häsiýetlidir. Ýa-ha syýasatçylar özlerine zyýan etjek ädim ätmekden gorkýarlar, ýa-da koronawirusdan syýasy mümkinçilik hökmünde peýdalanylýar. Meselem, Prezidentiň öňki kömekçisi Jo Baýdn ykdysadyýetiň ýykylmagyndan peýdalanyp, saýlawlarda ýeňiş gazanmagyň temasyny edýär. Wagt geçdigisaýy hakykat hasam aýyl-saýyl hala geler.»

* * *

Hakykat ýüzünde dünýäde nämeleriň bolup geçýändigini ylmy maglumatlara esaslanyp hiç kimem düşündirip bilenok. Wirusyň ilki nireden ýaýrandygynyň bilinmeýşi ýaly, bu boýunça barlag-anyklaýyş işini geçireýin diýýänem ýok. Diňe ABŞ-da Awstraliýada Hytaý boýunça halkara barlag komissiýasyny döretmek barada talaplaryň bardygy eşdilýär. Hiç kim bular ýaly epidemiýanyň niredede, haçan we nähili başlandygyny seljeryän barlag işini geçirmegiň pikirini edenok. Metbugatam muny dörjeläp duranok. Gaýtam tersine, koronawirus epidemiýasy boýunça orta atylan maglumatlary seljeriş astyna alýan redaksion neşirler sosial medýa ulgamynyň arhiwlerinden öçürilýär. Hakykaty aýdýanlaryň sözünü ýalana çykarmak üçin täze metbugat şereketlerine dünýä derejesinde ummasyz köp pul bölünip berilendigindenem olaryň hemmesiniň bir merkezden dolandyrylýandygyny görkezýär.

* * *

Türkiýede metbugat gereksiz toslama mowzuklar bilen barbaşagaý. Edil Din işler ministrligi bilen Aklawjylar palatasynyň arasyndaky çekişme ýaly. Dünýä ullakan bir problema bilen ýüzbe-ýüze we gurnalan oýuny paş etmek žurnalistleriň borjy! Emma munuň üçin arrygyny gynaýan ýok. Hemmeler Bütindünýä Saglygy goraýyş guramasynyň (BSGG) berýän beýannamalaryny habar hökmünde köpçüligiň dykgatyna ýelmäp otyr. BSGG 2019-njy ýylda «toslama doňuz dümewi» dawasy skandaly bilen adamzada garşy bagyşlap bolmajak jenaýat edip,

etmişiniň üstünde tutulandygyna garamazdan, öňki eden etmişlerini az görýän ýaly ýene öňkä meňzeş operasiýa geçirýär we metbugat serişdeleri bu jenaýatçylykly banda wekilçilik edýärler.

* * *

Wirusy 2015-nji ýylda laboratoriyada nädip taýýarlandyklaryny ylmy makalalar bilen subut edip ýörenlerem bar.

Hatda «fransuz wirusology professor Lýuk Montanyé koronawirisyň AIDS-i döredýän HIV virusyndan ýörite geçirilen gen alamatlaryny göterýändigini aýtdy. Ol wirusyň Uhandaky Biologiki ylmy-barlarlar institutynda taýýarlanandygyny orta atdy» diýilýär.

Hawa, ýöne bularyň ählisi wirusyň nähili uly howpunuň bardygyny görkezmek üçinem öňe sürülip bilner! «Wirus şular ýaly derejede howply bolsa, adamlaryň öýden çykman oturmasy-da dogrudyr» diýilsin diýibem...

Eýsem maksat adamlary öýe gabamak, sistemany togtatmak we täze bir sistemany ýola goýmak dälmi näme?

Arslan BULUT,
arslanbulut@yenicaggazetesi.com.tr

30.04.2020 ý, «YENIÇAĞ» gazetini.

Terjime eden: GUWANÇ MÄMİLİYEW,
Stambul uniwersitetiniň talyby. Publisistika